

..... ที่ร้ายที่สุดน่าจะได้แก่กระบวนทัศน์ทางการศึกษา หรือการเรียนรู้ ที่แทนที่จะมองว่า การศึกษาคือการฝึกฝนตนเองให้สามารถมีชีวิตที่ดีตามคำสอนของพระพุทธมุนี เรื่อง ฝึกคนเริ่มต้นที่ไหน กลับมองว่าการศึกษาในมุมที่แคบ คือ เพื่อให้ได้ใบรับรองคุณวุฒิ เน้นศึกษาเพื่อสนองความต้องการตามความเร่งเร้าของกิเลส ไม่รู้

กระบวนทัศน์ทางสังคมในประเทศไทย (และในทุกสังคม) มีส่วนที่ผิด ล้าหลังหรือตกยุคมากมาย ที่ร้ายที่สุดน่าจะได้แก่กระบวนทัศน์ทางการศึกษา หรือการเรียนรู้ ที่แทนที่จะมองว่า การศึกษาคือการฝึกฝนตนเองให้สามารถมีชีวิตที่ดี ตามคำสอนของพระพุทธมุนี เรื่อง [ฝึกคนเริ่มต้นที่ไหน](#) กลับมองว่าการศึกษาในมุมที่แคบ คือ เพื่อให้ได้ใบรับรองคุณวุฒิ เน้นศึกษาเพื่อสนองความต้องการ ตามความเร่งเร้าของกิเลส ไม่รู้เท่าทันกิเลส

คนไทยส่วนใหญ่จึงมุ่งให้ลูก “เรียนวิชา” เป็นสำคัญ หรือเป็นหลักใหญ่ ไม่มองว่าการศึกษา ที่มีคุณค่าที่แท้จริง ไม่ใช่วิชาความรู้ แต่อยู่ที่การฝึกฝนให้มีทักษะสำคัญในการดำรงชีวิต โดยที่ตัวสาระวิชา เป็นเพียงส่วนเดียว

การวัดผลของการศึกษาไทยในปัจจุบัน วัดด้านเดียวคือ ด้านวิชา ในขณะที่ท่านเจ้าคุณฯ บอกว่าการวัดพัฒนาการของคนจากคติทางพุทธมี ๔ ด้าน คือ [ภาวนา ๔](#) ได้แก่ กายภาวนา ศิลภาวนา สมาธิปัญญา และ ปัญญาภาวนา และคติทางการศึกษาที่แท้จริงวัดที่พัฒนาการ ๕ ด้าน คือ ด้านกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านจิตวิญญาณ และด้านปัญญา

เราจะเห็นว่า การศึกษาไทยในปัจจุบันกำลังพาเด็กไทย (และสังคมไทย) ดิ่งลงเหว คือไปสู่ชีวิตที่ไม่ดี ไม่มีความสุข ไม่มีความมั่นคงในชีวิต เราเห็นวัยรุ่นไทยจำนวนมากเสียคน เสียอนาคต ไปต่อหน้าต่อตา ยกเว้นกลุ่มคนที่มีฐานะดี (ผมเป็นคนหนึ่งในนั้น) เราควรช่วยป้องกันวัยรุ่นลูกหลานของเราจากพิษภัยทางสังคม และช่วยให้สังคมไทยดีขึ้นได้ หากระบบการศึกษาเดินไปในทิศทางที่ถูกต้อง

การศึกษาที่มุ่งแต่สอนวิชา เป็นการศึกษาที่ล้าหลัง สำหรับศตวรรษที่ ๒๑ ที่โลกกำลังอบอวลไปด้วยลัทธิทุนนิยมบริโภคนิยม กำไรเป็นใหญ่เหนือความสุขของผู้คน คนที่จะมีความสุขในโลกเช่นนี้ได้ ต้องได้รับการศึกษาแบบฝึกฝนให้ทันสิ่งเร้า ด้วยความสุระะยะสั้น ตามมาด้วยความทุกข์ระยะยาว หรือความทุกข์เพราะวางท่าที่วางระบบชีวิตผิด เนื่องจากไม่รู้เท่าทัน

ทำสงครามกับกระบวนทัศน์ทางสังคม

เขียนโดย น.ล.ชาญโชติ ชมพูนุท

วันพฤหัสบดีที่ 06 มิถุนายน 2013 เวลา 00:00 น. -

วิจารณ์ พานิช

๓ เม.ย. ๕๖

คัดลอกจาก <http://www.gotoknow.org/posts/538050>